

Itä-Suomen päihdehuollon kuntayhtymän loppuselvityksen hyväksyminen

Vuonna 1928 Savon työlaitoksena perustettu Itä-Suomen päihdehuollon kuntayhtymä on tuottanut 1970-luvun lopulta alkaen päihdepalveluita Tuustaipaleen kuntoutumiskeskuksessa Mäntyharjussa, Etelä-Savossa. Kuntayhtymän palvelutuotanto ja osa henkilöstöstä siirtyi liikkeenluovutuksena uudelle työnantajalle vuoden 2018 alusta. Luovutuksen jälkeen kuntayhtymä ei enää toteuttanut perussopimuksen mukaista tehtäväänsä. Jäsenkuntia kuultuaan kuntayhtymä päätti alkaa valmistella kuntayhtymän purkua. Kuntayhtymää on yritetty purkaa jo vuonna 2016, jolloin osa jäsenkunnista irtautui kuntayhtymästä.

Kuntayhtymän yhtymävaltuusto on kokouksessaan 28.11.2018 päättänyt esittää jäsenkunnille purkusopimusta hyväksyttäväksi. Purkusopimuksessa on ollut tarkoitus sopia esimerkiksi kuntayhtymän purkamisesta, kuntayhtymän eläkemenoperusteisten kustannusten käsittelystä sekä jälkitöiden hoitovastuusta. Kuopion kaupunginvaltuusto päätti kokouksessaan 20.05.2019 § 37, että Kuopion kaupunki hyväksyy osaltaan Itä-Suomen päihdehuollon kuntayhtymän purkusopimuksen.

Itä-Suomen päihdehuollon kuntayhtymässä on 36 jäsenkuntaa, joista peruspääomaosuuksien perusteella isoimmat jäsenkunnat ovat Kuopio 21 %, Kotka 12 %, Mikkeli 11 % ja Kouvola 10 %. Yhteensä em. kaupungeilla on 54 % osuus kuntayhtymän peruspääomasta. Kuntayhtymän purkusopimus on hyväksytty kaikissa 36 jäsenkunnassa vuonna 2019.

Kuntayhtymällä ei vuoden 2020 aikana ollut mitään toimintaa, purkuun liittyvät toimenpiteet kuten kiinteän omaisuuden myynti ja arkiston siirto on tehty. Kuntayhtymän omaisuus on pankkitilillä olevat varat, joita on tällä hetkellä noin 1,4 M€. Työntekijöitä on yksi eli kuntayhtymän johtaja, joka 1.3.2021 alkaen tulee olemaan osa-aikainen 20 % työajalla. Mäntyharjun kunta hoitaa kirjanpidon ja asiakirjahallinnan. Luottamushenkilöitä on yhtymähallitus ja yhtymävaltuusto, jotka on koostettu perussopimuksen mukaisesti. Yhtymävaltuuston kokouksessa on kunkin jäsenkunnan valitsemalla jäsenellä niin monta ääntä kuin hänen edustamansa kunnan kunnanvaltuustoon kuuluu jäseniä.

Yhtymävaltuusto ei kuitenkaan ole edennyt purkamisessa loppuselvityksen laatimiseen, koska lokakuussa 2019 vuodenvaihteessa 2016 - 2017 kuntayhtymästä eronneet Lappeenrannan kaupunki, Joensuun kaupunki ja Imatran kaupunki lähestyivät kuntayhtymää vaatimalla itselleen peruspääoman palautusta. Tämä lähestyminen käynnisti hallintoriita-asian kuntayhtymän ja näiden kolmen kaupungin välillä. Voimassa oleva perussopimus on hyväksytty vuonna 2015. Sopimuksen mukaan peruspääomia ei palauteta eroaville kunnille. Uuden perussopimuksen syntymiseen liittyi monta eri mielipidettä ja erimielisyydet liittyivät eritoten siihen, palauteaanko peruspääoma tai osa siitä eroavalle jäsenkunnalle.

Hallintoriita-asiaan on neuvoteltu sovintoratkaisu, joka on käsitelty ja hyväksytty kuntayhtymän valtuustossa 23.3.2021 (§ 7). Sovintoratkaisun keskeinen sisältö on seuraava:

”Kuntayhtymän jäljellä olevat varat jaetaan loppuselvityksen valmistumisen ja kuntayhtymän purkautumisen jälkeen 36 jäsenkunnalle sekä kolmelle hallintoriidan nostaneelle kunnalle samoin perustein kunkin kunnan kuntayhtymän peruspääomiensa suhteessa. Kuntayhtymä vastaa omista oikeudenkäyntikuluista ja hallintoriidan käynnistäneet kunnat vastaavasti omista.”

Kuntayhtymän valtuusto käsitteli loppuselvityksen, johon on sisällytetty edellä mainittu sovintoratkaisu, kokouksessaan 23.3.2021 (§ 8) ja kuntayhtymän hallitus päätti kokouksessaan 23.3.2021 (§ 14) toimeenpanna valtuuston päätös. Jotta kuntayhtymän purku voidaan saattaa päätökseen, jokaisen jäsenkunnan tulee käsitellä ja hyväksyä liitteenä oleva loppuselvitys.

Loppuselvitys nojautuu jäsenkuntien jo aiemmin hyväksymään purkusopimukseen ja selvityksessä todetaan, miten kuntayhtymän purkautumisen jälkeiset työt hoidetaan. Tässä työssä Mäntyharjun kunnalla on keskeinen osuus. Loppuselvityksen liitteenä on arvio jaettavissa varoista, mikäli kuntayhtymä saadaan purettua vuoden 2021 aikana, jolloin viimeinen tilinpäätös voidaan hyväksyä alkuvuodesta 2022.

Kuntayhtymä on lähestynyt kaikkia jäsenkuntia pyytäen käsittelemään ja hyväksymään liitteenä loppuselvityksen 31.5.2021 mennessä.

Kuopion kaupungin omistajaohjausjaosto on käsitellyt sovintoesitystä kokouksessaan 25.1.2021 § hyväksyen omalta osaltaan neuvotellun sovintoratkaisun liittyen Itä-Suomen päihdehuollon kuntayhtymän purkutyön loppuunsaattamiseen vuoden 2021 aikana ja ohjeistanut kuntayhtymää sopimaan asian kolmen hallintoriitahakemuksen jättäneen kunnan kanssa. Lisäksi omistajaohjausjaosto on ohjeistanut kuntayhtymässä Kuopion kaupunkia edustavan yhtymävaltuuston jäsenen toimimaan neuvotellun sovinnon edistämiseksi. Omistajaohjausjaoston päätöksessä todettiin, että purkautuvan kuntayhtymän loppuselvitys, joka sisältää mahdollisen sovintoratkaisun, tulee hyväksyttäväksi kaikkien jäsenkuntien valtuustoihin sen jälkeen, kun kuntayhtymän valtuusto on päättänyt asiasta.

Liitteenä ovat kuntayhtymän loppuselvitys ja sitä koskeva pöytäkirjanote kuntayhtymän valtuustosta, alustava laskelma palautettavasta peruspääomasta ja jo aiemmin hyväksytty purkusopimus.

Liitteet

- 1 1644/2019 Yhtymävaltuusto § 8 loppuselvitys
- 2 1644/2019 Hyväksytty purkusopimusesitys
- 3 1644/2019 Pöytäkirjanote loppuselvitys 2021 03 23 14 §
- 4 1644/2019 Laskelma peruspääoman palautuksesta

Valmistelija
Pauliina Pietikäinen
etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

puh. +358 44 718 2161

Kuopion kaupunki
Omistajaohjausjaosto

26.04.2021

32 §

Päätösehdotus

Kaupunginjohtaja Jarmo Pirhonen

Omistajaohjausjaosto esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle, että se hyväksyisi omalta osaltaan liitteenä olevan kuntayhtymän loppuselvityksen.

Päätös

Omistajaohjausjaosto päätti esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle, että se hyväksyisi omalta osaltaan liitteenä olevan kuntayhtymän loppuselvityksen.

